

Pojęcie i kategorie danych osobowych według RODO

Kompleksowy przewodnik po definicjach, kategoryzacji i zasadach ochrony danych osobowych w świetle Rozporządzenia o Ochronie Danych Osobowych

Czym są dane osobowe? Definicja RODO

Dane osobowe to wszelkie informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej, zgodnie z art. 4 ust. 1 RODO. Ta szeroka definicja obejmuje zarówno informacje oczywiste, jak i te pozornie anonimowe.

Identyfikacja bezpośrednia

Informacje, które jednoznacznie wskazują na konkretną osobę, takie jak imię i nazwisko, numer PESEL lub fotografia twarzy

Identyfikacja pośrednia

Dane, które w połączeniu z innymi informacjami pozwalają zidentyfikować osobę, np. identyfikator internetowy, dane lokalizacyjne czy numer rachunku bankowego

Kryterium możliwości

Kluczowa jest potencjalna możliwość przypisania informacji do konkretnej osoby, nawet jeśli wymaga to dodatkowych działań lub zestawienia danych

osobowych

Osobowy CI

HOBO obejmuje szerokie spektrum informacji, które mogą służyć do identyfikacji osoby. Zakres jest znacznie szerszy niż tradycyjne dane personalne.

Dane klasyczne

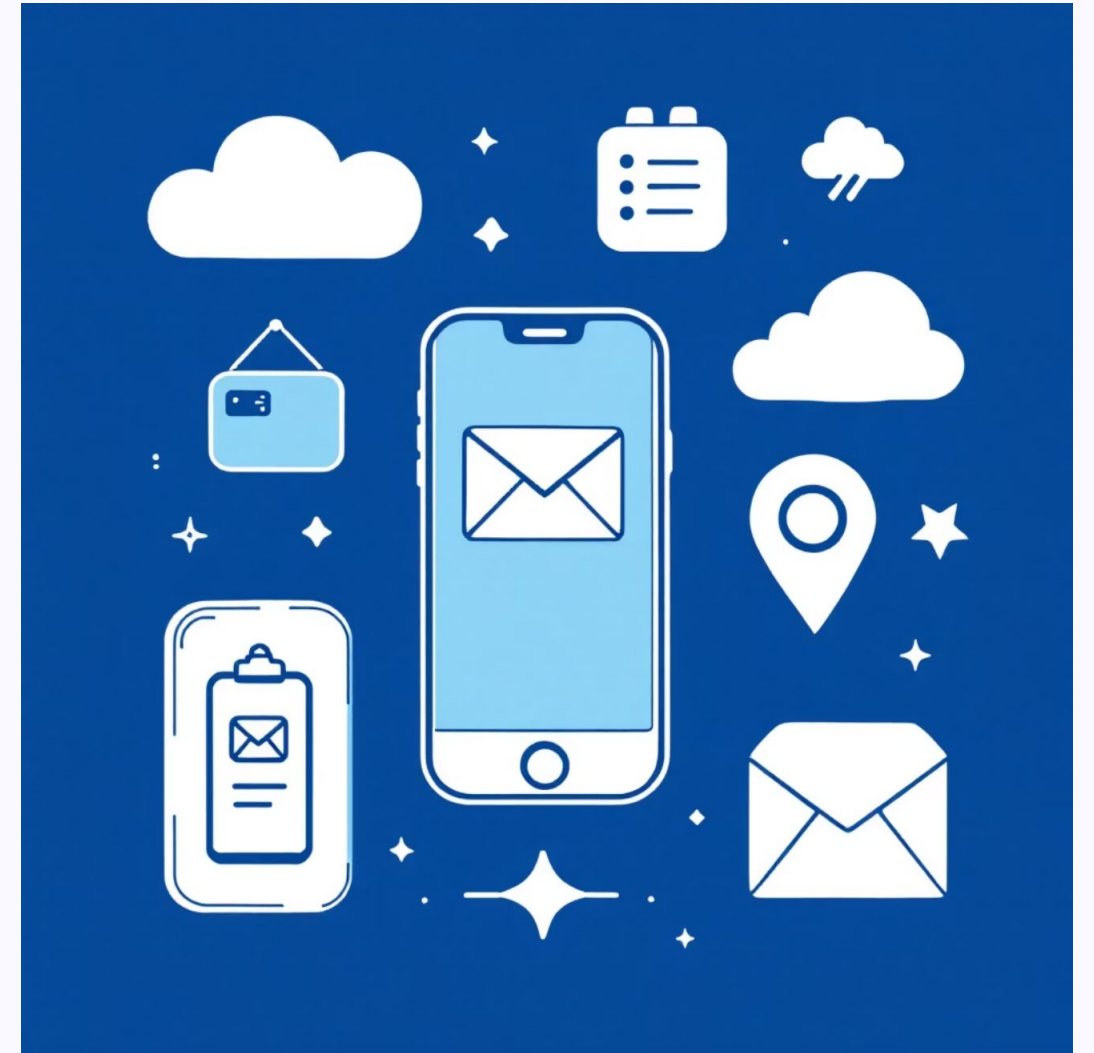
Imię i nazwisko, numer PESEL,
adres zamieszkania, numer
telefonu, data urodzenia

Identyfikatory cyfrowe

Adres IP, adres e-mail,
identyfikator cookie, login do
systemu, identyfikator urządzenia
mobilnego

Cechy charakterystyczne

Cechy fizyczne, genetyczne,
psychiczne, ekonomiczne,
kulturowe lub społeczne osoby

Kategorie danych osobowych w RODO

RODO wprowadza kluczowy podział danych osobowych na dwie główne grupy, które różnią się poziomem ochrony i wymogami przetwarzania.

Dane zwykłe

Standardowe informacje identyfikacyjne, takie jak imię, nazwisko, adres, numer telefonu, adres e-mail - podlegają podstawowym zasadom RODO

Szczególne kategorie danych

Dane wrażliwe dotyczące najintymniejszych sfer życia - wymagają szczególnej ochrony i dodatkowych podstaw prawnych do przetwarzania

Szczególne kategorie danych osobowych

Art. 9 ust. 1 RODO określa dane wymagające najwyższego poziomu ochrony

- ☐ **Pochodzenie i tożsamość**
Dane ujawniające pochodzenie rasowe lub etniczne osoby
- ☐ **Przekonania i poglądy**
Poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych
- ☐ **Dane biometryczne i genetyczne**
Dane genetyczne, dane biometryczne przetwarzane w celu jednoznacznej identyfikacji osoby (np. odciski palców, skan tęczówki)
- ☐ **Zdrowie i seksualność**
Dane dotyczące zdrowia fizycznego lub psychicznego, dane dotyczące seksualności lub orientacji seksualnej

Dlaczego szczególne kategorie danych wymagają wzmożonej ochrony?

Intymność życia

Dotyczą najgłębszych, najbardziej prywatnych aspektów życia człowieka, które stanowią rdzeń jego tożsamości i godności osobistej

Ryzyko dyskryminacji

Niewłaściwe przetwarzanie może prowadzić do poważnej dyskryminacji, stygmatyzacji społecznej i naruszenia podstawowych praw człowieka

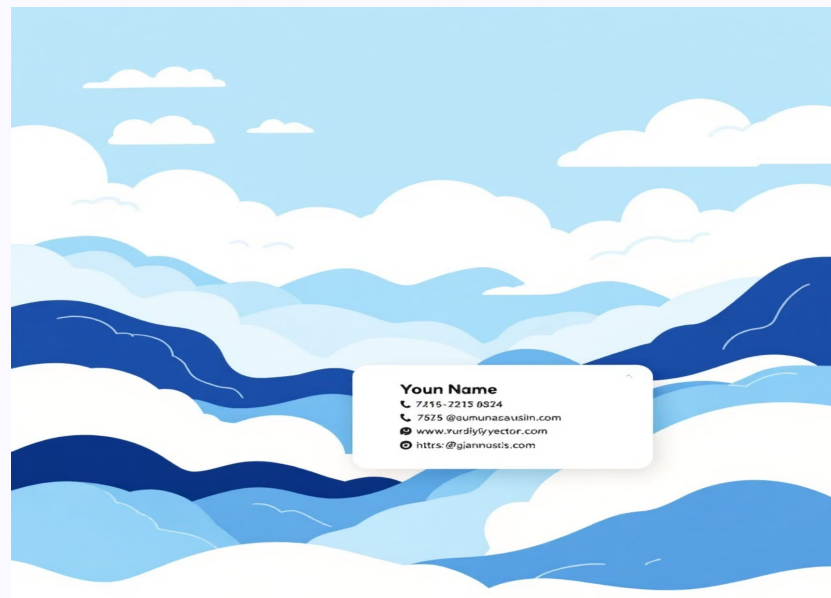
Ścisłe warunki

Przetwarzanie dozwolone tylko w ściśle określonych sytuacjach prawnych i przy zastosowaniu zaawansowanych zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych

Przykłady danych zwykłych i szczególnych

Dane zwykłe

- Imię i nazwisko
- Adres e-mail służbowy
- Numer telefonu kontaktowego
- Adres zamieszkania lub korespondencyjny
- Data urodzenia
- Stanowisko pracy

Dane szczególne

- Odcisk palca używany do kontroli dostępu
- Informacje o chorobach i stanie zdrowia
- Poglądy polityczne wyrażone publicznie
- Dane biometryczne (skan twarzy, tęczówki)
- Wyniki testów genetycznych
- Przynależność związkowa

Zasady przetwarzania danych osobowych

RODO ustanawia fundamentalne zasady, które muszą być przestrzegane przy każdej operacji przetwarzania danych osobowych.

Zgodność z prawem, rzetelność i przejrzystość

Przetwarzanie musi mieć podstawę prawną, odbywać się w sposób uczciwy i być transparentne dla osoby, której dane dotyczą

Ograniczenie celu

Dane zbierane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach, bez dalszego przetwarzania niezgodnego z tymi celami

Minimalizacja danych

Ograniczenie zakresu danych do niezbędnego minimum - tylko te dane, które są rzeczywiście potrzebne do realizacji celu

Bezpieczeństwo

Zapewnienie odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych chroniących dane przed nieuprawnionym dostępem, utratą lub zniszczeniem

Wyjątki i zgody na przetwarzanie danych szczególnych

Art. 9 ust. 2 RODO określa wyjątkowe sytuacje, w których przetwarzanie szczególnych kategorii danych jest dozwolone.

Wyrażna zgoda

Osoba wyraziła wyrażną zgodę na przetwarzanie danych wrażliwych w określonym celu

Ochrona żywotnych interesów

Przetwarzanie niezbędne do ochrony życia lub zdrowia osoby, gdy nie może ona wyrazić zgody

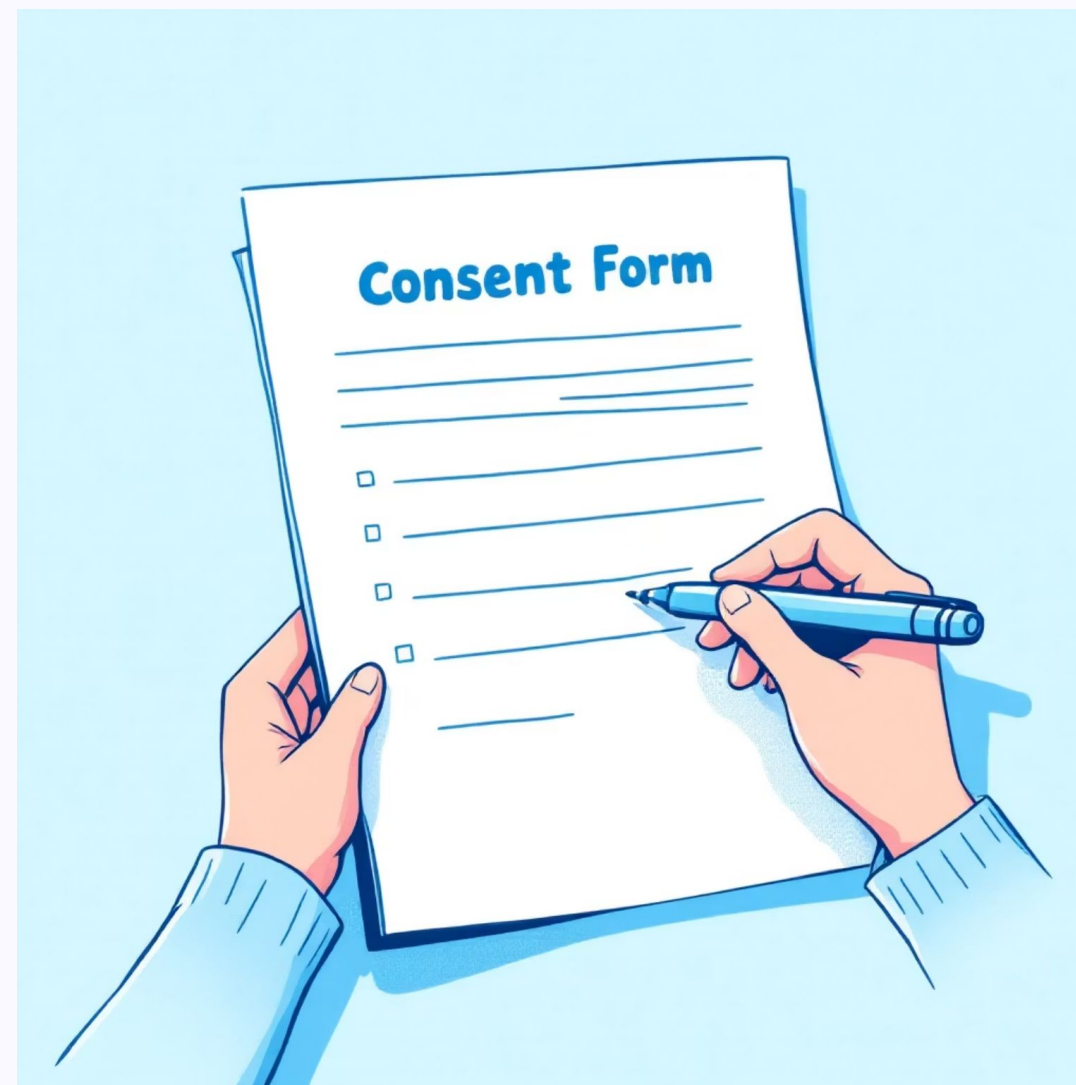
Prawo pracy

Przetwarzanie na podstawie przepisów prawa pracy, zabezpieczenia społecznego lub ochrony socjalnej

Interes publiczny

Przetwarzanie w ważnych celach interesu publicznego na podstawie prawa Unii lub państwa członkowskiego

Ważne: Administrator musi stosować szczególne środki ochrony techniczne i organizacyjne oraz precyzyjnie dokumentować podstawy prawne każdej operacji przetwarzania.

Podsumowanie

Kluczowe znaczenie rozróżnienia kategorii danych osobowych

Podstawa zgodności z RODO

Znajomość pojęcia i kategorii danych osobowych to fundament prawidłowego wdrożenia i stosowania przepisów RODO w organizacji

Ochrona praw jednostki

Odpowiednia klasyfikacja i ochrona danych, szczególnie wrażliwych, chroni prywatność, godność i podstawowe prawa osób fizycznych

Minimalizacja ryzyka

Przestrzeganie zasad przetwarzania i rozróżnianie kategorii danych minimalizuje ryzyko naruszeń bezpieczeństwa i wysokich kar finansowych

Właściwe zrozumienie tych koncepcji to klucz do budowania kultury ochrony danych w organizacji i zapewnienia zgodności z europejskimi standardami prywatności.